

Dokument nr. 8:141

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Jens Stoltenberg, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye om boligtiltak for ungdom og økonomisk vanskeligstilte

Til Stortinget

BOLIGPOLITIKKEN - EN HJØRNESTEIN I VELFERDSSAMFUNNET

Bolig er sammen med arbeid, utdanning, helse og omsorg, hjørnesteiner i velferdssamfunnet. Gode boliger i gode bomiljøer er en nødvendig forutsetning for et godt liv for den enkelte. Samtidig er boligpolitikken et av de viktigste redskaper vi har for å nå generelle samfunnsmessige mål om menneskelig frihet, likeverd og rettferdig fordeling.

Hovedmålet for norsk boligpolitikk er at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø.

Dette målet er ikke nådd! Norge har internasjonalt sett god boligdekning og en god boligfordeling. De fleste kan skaffe seg en tilfredsstillende bolig, og på en slik måte at boutgiftene står i rimelig forhold til inntekten. Samtidig er det store ulikheter og urettferdigheter som vi må gjøre noe med. For å nå hovedmålet i norsk boligpolitikk om at "alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø", gjenstår viktige utfordringer:

- "Alle" i Norge disponerer ikke en bolig. Undersøkelser viser at vi har om lag 6 000 bostedsløse i Norge.
- "skal kunne" betyr at det skal ligge innenfor det økonomisk mulige å ha en bolig. Ikke alle klarer det gjennom egne inntekter. Tall fra 1998 fortel-

ler at 112 000 husstander mottok sosialhjelp, 88 000 husstander mottok bostøtte og i tillegg mottok 24 000 husstander både sosialhjelp og bostøtte. Innvandrere, flyktninger og funksjonshemmede er overrepresentert i gruppene som mottar bostøtte og sosialhjelp.

- "disponere" betyr å kunne eie eller leie bolig innenfor trygge juridiske rammer.
- "en god bolig" stiller krav til boligens utforming, størrelse og standard. Vi har fortsatt mer enn 10 000 boliger med understandard i form av manglende bad og WC, for dårlig isolering og andre kvalitetsmangler.
- "i et godt bomiljø" betyr at bomiljøet skal ha tilfredsstillende miljøkvaliteter og skal innby til menneskelig samhandling og trivsel. Noen bomiljøer mangler fortsatt slike kvaliteter.

HØY NYBYGGING

Norge har en boligdekning på om lag 420 boliger pr. 1 000 innbyggere. Dette er om lag det samme som land det er naturlig å sammenligne seg med. Norge har en mindre oppsplittet familiestruktur enn mange andre land og dette er en av hovedforklaringene på at vi her ligger midt på treet.

Tabell 1 nedenfor viser at boligdekningen (antall beboere pr. bolig) er blitt gradvis bedre.

Tabell 1 Boligdekning (antall beboere pr. bolig)

År	Boliger i 1 000	Prosentvis endring	Befolkning i 1 000	Prosentvis endring	Boligdekning
1973	1 380	-	3 948	-	2,9
1981	1 480	7,2	4 092	3,6	2,8
1988	1 646	11,1	4 198	2,5	2,6
1995	1 895	15,1	4 348	3,6	2,3

Kilde: SSB og NBI (NOU 2002:2)

Det er dyrt å bygge nye boliger, og prisnivået gjør at forholdsvis få unge har råd til å kjøpe seg en helt ny bolig. Det er likevel viktig med en høy boligproduksjon for å dempe prispresset på brukte boliger. Nye boliger til et kjøpesterkt publikum vil øke det totale boligtilbudet og virker derfor prisdempende. Det viktigste er derfor å legge til rette for en forholdsvis høy og stabil boligbygging over tid.

En økonomisk politikk som sikrer lavt rentenivå, lav prisstigning og lav arbeidsledighet, er sammen med bruk av generelle virkemidler gjennom Husbanken, statens viktigste redskaper i boligpolitikken. Husbankens ordning med ikke-subsidierte lån til oppføring av nye boliger og til utbedring av eksisterende boliger er et generelt virkemiddel som fremmer høy boligbygging, effektiv ressursbruk og virksom konkurranse i lånemarkedet. Dette kommer i nedgangstider til syne gjennom at man holder oppe boligbyggingen og i oppgangstider ved at de rimelige lånene gis til boliger som underlegges moderate arealbegrensninger og god kvalitet.

Husbanken må fortsatt ha en sentral rolle i boligfinansieringen ved at banken uten direkte rentesubsidier skal sikre tilgang på rimelig kreditt til nybygging, ved at staten benytter sin adgang til rimelige innlån til beste for låntakerne.

Husbanken må gis tilstrekkelige lånerammer til at hver enkelt bolig kan få en låneutmåling som gjør at kravet til egenkapital ikke blir for stort. Særlig viktig er dette i pressområdene hvor Husbanken var i ferd med å utspille sin rolle. Gjennom de omlegginger Stoltenberg-regjeringen foretok, ble f.eks. antallet husbankfinansierte boliger i Oslo nær seksdoblet i 2001 og Oslo ble det fylket i landet hvor flest boliger fikk oppføringslån gjennom Husbanken.

Kommunene er hovedansvarlig for arealplanlegging.

Kommunenes oppgave i arealpolitikken kan utøves både gjennom rollen som myndighet etter plan- og bygningsloven, og gjennom å eie tomteområder for framtidig boligbygging. Ved å være aktiv på begge områder får kommunen større mulighet til å påvirke utviklingen i kommunen.

Norske kommuner bør i større grad kjøpe opp områder for boligbygging. Mange kommuner har utviklet gode løsninger for dette. Men mange kommuner avholder seg fra dette, først og fremst av økonomiske grunner. For å skape grunnlag for et sterkere kommunalt engasjement i tomtekjøp foreslås derfor å etablere en låneordning gjennom Husbanken hvor kommunene kan få rente- og avdragsutsettelse på lån til tomtekjøp.

Staten er en betydelig grunneier og kan gjennom dette bidra til å styrke tilbudet av tomter for boligbygging. Når slike tomter tas i bruk for å bygge boliger for særlig prioriterte grupper må slike eiendom-

mer kunne selges under markedspris. Stoltenberg-regjeringen foreslo dette i statsbudsjettet for 2002 og forslaget fikk tilslutning i Stortinget på tvers av Bondevik-regjeringens ønske. Det er viktig at dette virkemiddelet nå tas aktivt i bruk.

For å stimulere kommunene til å legge til rette for økt boligbygging bør det innføres et tilskudd til delvis dekning av infrastrukturkostnader ved dette. For å ha en sterkest mulig stimulerende virkning, bør et slikt tilskudd være basert på en relativt høy sats - men slik at det ikke gis for alle boliger, men bare for bygging utover et fastsatt minstenivå i forhold til kommunens størrelse. Et tilskudd på 40 000 kroner pr. bolig for bygging av boliger utover 0,5 pst. av folketallet vil kunne ivareta dette. For en kommune med 10 000 innbyggere vil da all boligbygging utover 50 boliger pr. år utløse et slikt tilskudd. Tilskuddet forutsettes finansiert innenfor veksten i overføringene til kommunene.

Det foreslås:

- å utvide dagens ordning med ikke-subsidiert oppførings- og utbedringslån ved at Husbankens samlede låneramme utvides til 15 mrd. kroner i 2002.
- å innføre et tilskudd pr. bolig til kommuner som bygger boliger utover et minstenivå. Tilskuddet settes til 40 000 kroner for hver bolig utover et antall som tilsvarer 0,5 pst. av folketallet i kommunen.
- å etablere en låneordning gjennom Husbanken hvor kommunene kan få rente- og avdragsutsettelse på lån til tomtekjøp.
- at statlige eiendommer i særlige tilfeller kan selges under markedspris til boligformål.

UNGDOMSBOLIGER

Etablering i boligmarkedet er vanskelig for mange. Høye boutgifter og høye krav til egenkapital for kjøp av bolig bidrar til dette.

Mangel på egenkapital og svak betalingsevne er derfor de viktigste problemene ved boligetablering. Men dette er to adskilte problemer, og de må løses med ulike virkemidler.

Mange som totalt sett har betalingsevne, mangler likevel den egenkapital som er nødvendig for å kunne få lån. Mange blir hjulpet av bidrag, lån eller kausjoner fra familien. Det er positivt, men det er ikke et samfunnsmessig svar på etableringsutfordringene i boligmarkedet. Gjennom de endringer Stoltenberg-regjeringen foretok, kan kommuner i dag medvirke til finansieringsløsninger uten krav om 10 pst. egenkapital fra unge og vanskeligstilte slik reglene tidligere stilte krav om.

I løpet av 2000 og 2001 ble Husbankens og kommunenes engasjement innen etableringslån og kjøpslån betydelig øket. For kjøpslån (lån til kjøp av brukt

bolig) som gis til de mest vanskeligstilte, ble det i 2001 gitt 94 pst. flere kjøpslån enn året før. I Oslo var økningen på hele 660 pst.. For etableringslån ble det i 2001 gitt 55 pst. mer i lån enn året før. Økninger i antall husstander som mottok etableringslån var på nesten 40 pst. Stoltenberg-regjeringen foreslo også å slå de to låneordningene sammen til et START-lån og forslaget har fått positiv mottakelse.

Dagens etableringslån lånes ut til kommunene for videre utlån. Kommunene har risikoen for tap. Dette gjør at mange kommuner vegrer seg for å ta opp og videreformidle etableringslån. Mange unge får derfor ikke tilbud om etableringslån. For å gjøre det lettere for ungdom å etablere seg i eid bolig bør START-lånet utvikles i retning av et rettighetslån for alle som ønsker å etablere seg i eid bolig. Det må legges til grunn nøktern pris, størrelse og standard. Dersom ordningen umiddelbart ble utvidet til en rettighet, ville sannsynligvis prisen på boliger som etterspørres av ungdom bli påvirket. Utviklingen bør derfor skje gradvis. Staten bør samtidig ta halvparten av risikoen ved slike utlån allerede fra første krone. Dette reduserer kommunenes behov for avsetning til tapsfond.

Det foreslås å bygge vesentlig flere utleieboliger og lavinnskuddsboliger for ungdom. Dette vil gjøre det lettere for unge mennesker å komme inn i boligmarkedet.

Utleieboliger kan bygges som egne prosjekter eller det kan kjøpes enkeltboliger i borettslag og sameier.

Lavinnskuddsboliger bør normalt organiseres som egne prosjekter. I lavinnskuddsboliger bør det være et innskudd på om lag 10 pst. Dette er viktig for å sikre at den enkelte skal tre inn i de rettigheter og plikter som eierskap gir. Dette er selvsagt ikke til hinder for at slik egenkapital kan gis som individuelt lån til kjøperen.

For utleieboliger og lavinnskuddsboliger bør kommunene bidra med rimelige tomter. De kommuner som gjør dette bør få høyere prioritet ved Husbankens tildeling av lån og tilskudd til slike prosjekter.

Boligbyggelagene er viktige aktører i etablering og drift av slike boligtilbud, ofte i samarbeid med kommunen. I slike tilfeller bør boligbyggelaget og kommunen kunne ha tildelingsrett til like deler av boligene etter nærmere avtale. Tilskudd til utleieboliger bør gis på vilkår av at leien skal være kostnadsrelatert (non-profit). Lavinnskuddsboliger skal drives til selvkost. Tilskudd gis under forutsetning av man forplikter seg til å drive boligene på dette grunnlag i 20 år mot at tilskuddet fra Husbanken avskrives over samme periode.

Studentboliger bør bygges som egne prosjekter. Satsing på studentboliger avlaster det øvrige leiemarked og bygging som campus (studentbyer) har også andre verdifulle kvaliteter.

Manglende betalingsevne kan først og fremst avhjelpest gjennom tildeling av boligtilskudd og bostøtte. Slikt tilskudd kan gis til enkeltindivider, til utleieboliger eller lavinnskuddsboliger og skal avskrives over tid. Kommunene er allerede gitt frihet til å gi lån og tilskudd til enkeltpersoner i en slik sammensetning at det kan utformes løsninger som er godt tilpasset hver enkelts situasjon.

Det foreslås:

- at STARTLÅN skal utvikles i retning av et rettighetslån for alle som ønsker å etablere seg med eid bolig. Lånene skal ytes av Husbanken, innvilges av kommunene og med en 50/50 pst. risikodeling mellom stat og kommune. Lånet skal gis med basis i behovsprøving i forhold til nøktern pris, størrelse og standard.
- at det skal gis 15 pst. tilskudd og en låneutmåling som samlet sikrer inntil 90 pst. finansiering for inntil 1 000 lavinnskuddsboliger årlig for boliger av begrenset størrelse. Slike boliger skal være underlagt klausul om prisregulering. Tilskuddet nedskrives over 20 år.
- at det skal gis fullfinansiering med 30 pst. tilskudd til kjøp eller bygging av inntil 3 000 ikke-kommersielle utleieboliger for unge og økonomisk vanskeligstilte årlig. Boligene skal ha nøktern størrelse og standard. Tilskudd til slike boliger nedskrives over 20 år og leien skal være basert på non-profit.
- at det skal gis fullfinansiering med 60 pst. tilskudd til bygging av om lag 1 000 studentboliger årlig
- at det for utleieboliger skal kunne gis tilbud om lån med nedbetalingstid på opptil 50 år
- at det for utleieboliger for ungdom og med begrenset botid, skal kunne gis lån og tilskudd til boliger ned til 25 kvm pr. bolig.

BOLIGER FOR ØKONOMISK VANSKELIGSTILTE

Kommunene har etter dagens rollefordeling hovedansvaret for boliger til vanskeligstilte. Dette ansvaret fremgår av sosialtjenestelovens § 3-4 og gir kommunen som oppgave å:

"...medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpassing og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker"

De generelle virkemidlene i boligpolitikken må suppleres med virkemidler som er tilpasset individer og grupper med særlige behov. Ikke alle er tilstrekkelig hjulpet gjennom de generelle ordningene. Alder, inntekt, funksjonshemming og andre forhold kan begrunne dette.

Tilskudd til bygging av inntil 3 000 utleieboliger for unge og økonomisk vanskeligstilte vil også være et viktig bidrag til at kommunene kan ivareta sitt boligsosiale ansvar. Når staten yter tilskudd til kommunale boliger og bostøtte til beboere som bor i kommunale boliger, må det være en forutsetning at utleie av slike boliger baseres på prinsippet om kostnadsrelaterte leier og ikke på markedsleie slik noen kommuner gjør.

For særlig vanskeligstilte grupper er manglende boevne ofte et tilleggsproblem til sviktende betalingsevne. Det gjelder ikke minst grupper med rusproblemer. Husbankens virkemidler retter seg inn mot å kompensere for betalingsevne, ikke mot å kompensere for sviktende boevne. Dette krever egne virkemidler og hører ikke naturlig innenfor det Husbanken bør arbeide med.

Å bo på hospits er i beste fall et kortvarig, usikkert, dårlig og kostbart tilbud. For alt annet enn helt akutte kortvarige problemer, vil det både være bedre og billigere med et ordinært botilbud. I 1997 fortalte en kartlegging fra NBI at det til enhver tid bor om lag 1 000 personer på hospits. Dette kostet om lag 12 - 15 000 kroner pr. person pr. måned. Et godt botilbud i ordinær bolig basert på dagens virkemidler med 60 pst. tilskudd og bostøtte vil ofte kunne tilbys innenfor en ramme på om lag 3 000 kroner pr. måned. Ved å lage slike løsninger kan kommunene frigjøre betydelige økonomiske midler som i stedet kan settes inn på å gi den enkelte en sosialfaglig oppfølging som kan gjøre det lettere å etablere en vanlig tilknytning til bolig, arbeid og et meningsfylt sosialt liv. Dette kan i all hovedsak løses innenfor rammen av det kommunene i dag bruker på hospitser og andre dårlige tilbud.

Gjennom de virkemidler Husbanken allerede har kan det gis opp til 60pst. tilskudd til boliger for særlig vanskeligstilte. I et samarbeid mellom Sosialdepartementet og de største bykommunene er det etablert et eget prosjekt for arbeid med bostedsløse. Det er også viktig å få til et samspill med organisasjoner som Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon som på et frivillig grunnlag gjør et prisverdig arbeid på dette feltet.

Det foreslås:

- å videreføre ordningen med at det kan gis opp til 60 pst. tilskudd for kjøp eller bygging av ikke-

kommersielle utleieboliger for særlig vanskeligstilte enkeltpersoner og grupper. Tilskuddet nedskrives over 20 år.

- at det gjennom Sosialdepartementet utvikles en støtteordning for kommuner og frivillige organisasjoner som tar et ansvar for særlig vanskeligstilte hvor de kan få dekket deler av kostnadene ved boligsosial oppfølging.
- at bruk av hospits opphører. Hospits er et dårlig botilbud, det gir dårlige rammer for rehabilitering og dårlig økonomisk ressursbruk for alle parter.
- at for utleieboliger med ubegrenset botid, skal lån og tilskudd være betinget av at Husbankens minstenorm er oppfylt.

BOSTØTTE

Bostøtteordningen er et treffsikkert personrettet virkemiddel. For at beboeren skal kunne motta bostøtte må boligen enten være en utleiebolig på minst 40 kvm eller ha husbanklån.

I husstander som mottar bostøtte, må minst én av husstandens medlemmer være under 18 år, over 65 år eller trygdet. For trygdede gjelder ikke kravet til boligstørrelse eller påhvilende husbanklån.

Bostøtteordningen baseres på at det for den enkelte fastsettes en såkalt "godkjent boutgift". Fra dette trekkes en "rimelig boutgift", en egenandel som fastsettes individuelt ut fra den enkeltes inntekt. Av differansen mellom godkjent boutgift og rimelig boutgift gis 70 pst. som bostøtte. Bostøtteordningen ble styrket av Stoltenberg-regjeringen gjennom statsbudsjett for 2001 ved at maksimalgrensen for godkjente boutgifter ble hevet med kr 5 000 og i 2002 ved at denne grensen ble hevet med ytterligere kr 5 000 i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

I 2000 ble det totalt utbetalt om lag 1 640 mill. kroner i bostøtte. Om lag 1 190 mill. kroner gikk til trygdede mottakere, mens barnefamilier m.fl. mottok om lag 450 mill. kroner. Om lag 103 000 husstander mottok bostøtte. Gjennomsnittlig godkjent boutgift pr. husstand var om lag kr 7 660 pr. måned og gjennomsnittlig utbetalt bostøtte ca. kr 1 400 pr måned. Bostøtta bidro til at den andel av inntekten som gikk til bolig ble redusert fra om lag 50 pst. til om lag 30 pst. av inntekten for disse husstandene. Tallene for 3. termin 2000 framgår av tabell 2 nedenfor.

Tabell 2 Hovedtall for innvilget bostøtte ved hovedkjøring 3. termin 2000 (hentet fra NOU 2002:2)

		Pensjonister med inntekt <MP+30 pst.	Barnefamilier ¹⁾	Øvrige husstander ²⁾
Innvilget bostøtte totalt, mill. kroner	595,7	395,0	152,0	48,7
Antall husstander med innvilget bostøtte	106 160	73 239	20 679	12 242
Gj.sn. husstandsinnkomst per måned	7 168	7 303	6 134	8 104
Gj.sn. totale boutgifter per måned	3 672	3 346	4 742	3 817
Gj.sn. bostøtte per måned	1 403	1 349	1 838	995
<hr/>				
Totale boutgifter i pst. av inntekt før bostøtte	51	46	77	47
Totale boutgifter i pst. av inntekt etter bostøtte	32	27	47	35
Bostøtte i pst. av totale boutgifter	38	40	39	26
Andelen husholdninger der totale boutgifter er høyere enn godkjente boutgifter	14	8	35	18

¹⁾Barnefamilier er enslige forsørgere og barnefamilier for øvrig

²⁾Øvrige husstander er eldre/uføre med inntekt over MP+30 pst. og andre støtteberettigede (MP=minstepensjon)

Det er ulike vilkår for bostøtte til trygdede og for andre målgrupper både når det gjelder hva slags boliger man kan ha, hva slags inntekt man kan ha og hva som inngår i beregningsgrunnlaget for bostøtta. Flere av våre naboland har valgt å etablere egne bostøtteordninger for ulike målgrupper og det kan være hensiktsmessig også i Norge.

Tabell 2 over viser at dagens bostøtteordning slår svært ulikt ut for pensjonister og for barnefamilier. De barnefamiliene som mottar bostøtte har klart høyere totale boutgifter i prosent av inntekt etter bostøtte enn gruppen pensjonister som mottar bostøtte. Barnefamiliene har altså den høyeste boutgiftsbelastningen i forhold til inntekten, og er også mest avhengig av sosialhjelp. Dette tilsier at bostøtteordningen bør deles med en ordning for pensjonister og en ordning for barnefamilier. Samtidig er det et klart behov for å styrke bostøtten for barnefamiliene.

Det er særlig behov for å heve grensen for hvor høy inntekten kan være for å kunne motta bostøtte. En enslig forsørger med inntekt over 143 600 kroner har i dag ikke rett til bostøtte. Tilsvarende har en husstand med to voksne og et barn en øvre inntektsgrense på 157 300 kroner. Denne grensen bør økes kraftig.

Boutgiftstaket begrenser hvor høye boutgifter som kan medregnes ved beregning av bostøtte. En

betydelig andel av de barnefamiliene som mottar bostøtte har boutgifter over boutgiftstaket. Dette taket bør heves.

I dag kan barnefamilier bare få bostøtte dersom de bor i boliger med påhvilende husbanklån. Dette kravet bør avvikles. Så lenge boligen ellers er innenfor de krav til nøkternhet som stilles av Husbanken, må det være inntekt og boutgift som skal være avgjørende for om du kan få bostøtte, ikke hvilken bank som har finansiert den boligen du bor i.

Bostøtten innvilges og utbetales for 4 måneder om gangen. Dette skaper likvide problemer for mange fordi man må forskuttere boutgiftene i 4 måneder før man får bostøtta utbetalt. Overgang til månedlig utbetaling av bostøtta vil være viktig.

Det foreslås:

- å dele bostøtteordningen i to, én for pensjonister og én for barnefamilier og andre mottakere av bostøtte
- å styrke bostøtta for barnefamilier ved å øke inntektsgrensen med 50 000 kroner og boutgiftstaket med 5 000 kroner utover dagens nivå
- månedlig utbetaling av bostøtta
- å fjerne kravet om at boligen skal ha lån i Husbanken som vilkår for bostøtte.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

De tiltak som her foreslås, har - når alt er fullt innfaset - en økonomisk ramme på om lag 1,6 mrd. kroner utover dagens bevilgninger til boligsektoren. I tillegg kommer stimuleringstilskuddet for kommunene som forutsettes finansiert som en del av veksten i overføringene til kommunene.

Det legges til grunn at dette skal innarbeides i statsbudsjettet gjennom en opptrapping over fire år. Tilsagnsrammen er forutsatt økt med rundt 560 mill. kroner første år. Bevilgningene over statsbudsjettet forutsettes økt med om lag 500 mill. kroner første år.

Utvidelsen av lånerammen i Husbanken foreslås iverksatt snarest. Dette tiltaket har ikke budsjettmessige konsekvenser.

Tiltakene for øvrig foreslås iverksatt gradvis fra og med budsjettåret 2003.

Forslag

I tråd med dette fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber Regjeringen utvide dagens ordning med ikke-subsidiert oppførings- og utbedringslån ved at Husbankens samlede låneramme utvides til 15 mrd. kroner i 2002.

II

Stortinget ber Regjeringen iverksette en handlingsplan for å bedre boligsituasjonen for ungdom og økonomisk vanskeligstilte. Planen iverksettes fra 2003 og opptrappes gradvis i perioden 2003-2006. Planen skal omfatte følgende tiltak:

1. å innføre et tilskudd pr. bolig til kommuner som bygger boliger utover et minstenivå. Tilskuddet settes til 40 000 kroner for hver bolig utover et antall som tilsvarer 0,5 pst. av folketallet i kommunen
2. å etablere en låneordning gjennom Husbanken hvor kommunene kan få rente- og avdragsutsettelse på lån til tomtekjøp
3. at statlige eiendommer i særlige tilfeller kan selges under markedspris til boligformål
4. at STARTLÅN skal utvikles i retning av et rettighetslån for alle som ønsker å etablere seg med eid bolig. Lånene skal ytes av Husbanken, innvilges av kommunene og med en 50/50 pst. risikodeling mellom stat og kommune. Lånet skal gis med basis i behovsprøving i forhold til nøktern pris, størrelse og standard
5. at det skal gis 15 pst. tilskudd og en låneutmåling som samlet sikrer inntil 90 pst. finansiering for inntil 1 000 lavinnskuddsboliger årlig for boliger av begrenset størrelse. Slike boliger skal være underlagt klausul om prisregulering. Tilskuddet nedskrives over 20 år
6. at det skal gis fullfinansiering med 30 pst. tilskudd til kjøp eller bygging av inntil 3 000 ikke-kommersielle utleieboliger for unge og økonomisk vanskeligstilte årlig. Boligene skal ha nøktern størrelse og standard. Tilskudd til slike boliger nedskrives over 20 år og leien skal være basert på non-profit
7. at det skal gis fullfinansiering med 60 pst. tilskudd til bygging av om lag 1 000 studentboliger årlig
8. at det for utleieboliger skal kunne gis tilbud om lån med nedbetalingstid på opptil 50 år
9. at det for utleieboliger for ungdom og med begrenset botid, skal kunne gis lån og tilskudd til boliger ned til 25 kvm pr. bolig. For utleieboliger med ubegrenset botid skal lån og tilskudd være betinget av at Husbankens minstenorm er oppfylt
10. å videreføre ordningen med at det kan gis opp til 60 pst. tilskudd for kjøp eller bygging av ikke-kommersielle utleieboliger for særlig vanskeligstilte enkeltpersoner og grupper. Tilskuddet nedskrives over 20 år
11. at det gjennom Sosialdepartementet utvikles en støtteordning for kommuner og frivillige organisasjoner som tar et ansvar for særlig vanskeligstilte hvor de kan få dekket deler av kostnadene ved boligsosial oppfølging
12. at bruk av hospits opphører. De ressurser kommunene i dag benytter til dette, forutsettes heller brukt til gode boligløsninger supplert med boligsosial oppfølging
13. dele bostøtteordningen i to, én for pensjonister, og én for barnefamilier og andre mottakere av bostøtte
14. styrke bostøtta for barnefamilier ved å øke inntektsgrensen med 50 000 kroner og boutgiftstaket med 5 000 kroner utover dagens nivå
15. innføre månedlig utbetaling av bostøtta
16. fjerne kravet om at boligen skal ha lån i Husbanken som vilkår for bostøtte.

3. juni 2002